

Z NADČASOVÉHO NÁMĚTU ZBYLA NA PLÁTNĚ JEN TEMNÁ ROMANCE, ALE I TA STOJÍ ZA TO. HLAVNÍ ZÁSLUHU NA TOM MÁ KAREL DOBRÝ.

Přepis knižní předlohy spisovatele Miloše Urbana patřil k projektům s napětím očekávaných u řady diváků, kteří ještě neztratili naději v český film. Byly tyto naděje naplněny? V porovnání s tím, co se u nás dnes točí, se dá říct, že ano, nicméně *Hastrman* přesto probouzí řadu výhrad.

Na rozdíl od filmu se kniha skládá ze dvou rovnocenných částí, odehrávajících se ve dvou časových rovinách. Režisér Ondřej Havelka si ale vybral k přepisu pouze onu první část. Dovolilo mu to více se soustředit na „mystický“ podtext a využít vizuální

stránku vyprávění. Poněkud tím ale rozmělnil původní myšlenku, i když tento nedostatek kompenzoval skvělou kamerou, kostýmy a místy působivou atmosférou.

Titulní postavou je baron de Caus, který se vrací z ciziny obnovit rybníky na svém panství. Charismatický a podivínský šlechtic má tajemství, které musí před vesničany skrývat. Zdánlivě je člověkem jako ostatní, ve skutečnosti je vodníkem, bytostí skrývajícím v sobě vnitřní zvíře. Barona doprovází jeho věrný sluha. Poté, co se usídlí na svém sídle, seznamuje se

hastrman s uctivými vesničany. Mezi nimi vyčnívají dvě postavy: farář Fidelius, rovněž bojující se svými vnitřními pudy, a rychtářova dcera Katynka, svobodomyšlná krásná dívka, oddávající se pohanským rituálům. Do Katynky se baron zamiluje, ačkoliv už z minulosti ví, že vztah dvou druhově odlišných bytostí nemůže mít dobrý konec.

Poté, co baronovým přičiněním přišla dívka o svého milého, přijímá jeho dvoření a částečně si s ním hraje a provokuje ho. Všechno směřuje k dramatickému vyvrcholení...

První paralela, která se při sledování filmu nabízí, je samozřejmě klasická pohádka Kráska a zvíře. Příběh, alespoň tak, jak je filmově podán, má některé její atributy: odvážnou mladou ženu, vnitřní boj zamilované bestie. Jiné ale zase postrádá: reálný hluboký cit (z jedné strany jde jen o vášeň, z druhé nejvíce o zvědavost) a možnost vykoupení. Nadčasová osudovost, kterou kniha nabízí přenesením postav do jiné doby, ve snímku hodně chybí a oklešťuje ho. Kompromis v podobě závěrečného záběru je jedním z omylů tvůrců a vytváří spíš dojem omluvy čtenářům.

Všechno se přitom dalo řešit třeba pětiminutovou hastrmanovou vizí budoucnosti, aniž by vznikaly nějaké další velké náklady. Dramatický oblouk by nevyzníval do prázdna. V tomto ohledu

stopáž místy působí jako trochu přepálená.

Hlavní devízou *Hastrmana* je jeho herecký protagonista. Karel Dobrý už víckrát v menších rolích dokázal svůj velký talent, tady ale podává

mimořádný výkon. Je natolik výrazný, až to herci samotnému určitě vadí, protože si ho nadále budou všichni s postavou barona spojovat. Dobrý hraje hlavně obličejem a očima – za pomoci pouhého uhrančivého pohledu se mu podařilo vytvořit jednu z nejvýraznějších českých filmových postav nového tisíciletí. Zdařile mu sekunduje hlavně herec Divadla na provázku Jan Kolařík v roli faráře. Přináší jiný typ zlověstné bizarnosti a je vlastně jediným baronovým oponentem. Jiří Lábus jako sluha nemá prostor na víc než na svůj standard. Trochu problematické je obsazení Simony Zmrzlé do role Katynky. Její divoké pohanství není příliš důvěryhodné, postava působí spíš jako kdyby zavítala do oněch dob odněkud z městského intelektuálního společenství. Sama herečka přiznala, že osobně nemá k pohanským rituálům vztah a v některých chvílích je to vidět. Na druhou stranu, co se týká ženskosti, je Simona Zmrzlá neuvěřitelně přitažlivá a tomu, že jejímu pohledu propadne i temná bytost, se snadno uvěří. Obecně jsou herecké výkony nadprůměrné, dojem kazí jen Jiří Maryško jako učitel Voves – v podstatě zbytečnou postavu afektovaně přehrává a dělá z ní karikaturu.

Velkou roli hraje ve filmu vizuální stránka zachycující českou krajinu. Někdy je těch nájezdů kamery až nadměru, pocitově ale dotvá-

řejí původní ekologickou ideu Urbanovy knihy. Technická stránka je vůbec na české poměry nadstandardní a už to je důvodem, proč *Hastrmana* vidět v kině.

Přiznávám, že moje hodnocení je poněkud nadsazené, zejména s ohledem na výkon Karla Dobrého, na podobu některých scén a na to, že konečně po dlouhé době u nás vznikl film, který dává smysl a má poselství (byť lehce zmatené a zamlžené). Na *Hastrmana* jsem se těšil, zklamán jsem rozhodně nebyl, ale asi nejsem sám, kdo vnímal, že se z námětu dalo vytěžit víc. Snímek ale určitě patří k těm, ke kterým se ještě jednou vrátím.

Petr Stránský

HASTRMAN
ČR, 2018, 100 min.

- **Režie:** Ondřej Havelka
- **Scénář:** Ondřej Havelka, Petr Hudský
- **Kamera:** Diviš Marek
- **Hudba:** Petr Wajsar
- **Hrají:** Karel Dobrý, Simona Zmrzlá, Jan Kolařík, David Novotný, Jiří Lábus, Norbert Lichý, Vladimír Polívka

PREMIÉRA: 19. 4.

